

Vlaanderen
is divers

Taalstimulerende activiteiten voor kinderen en jongeren in de vrije tijd

Handleiding voor organisatoren

AGENTSCHAP
INTEGRATIE &
INBURGERING

integratie-inburgering.be

Inhoud

Intro	4
Aan de slag met de organisatie van een taalstimulerende activiteit	6
Verken het terrein.....	6
Locatie	7
Bepaal je doelstelling	8
Bepaal een duidelijke vorm.....	9
Categoriale aanpak	
Geïntegreerde aanpak	
Bepaal je doelgroep.....	11
Anderstalige kinderen - laagtaalvaardige Nederlandstalige kinderen	
Leeftijdscategorie	
Taalniveau	
Capaciteit	
Hoe stel je de groepen samen?	
Stel je team samen.....	12
Profiel van de teamleden	
Wervingskanalen	
Soorten vergoedingen	
Werf je doelgroep	15
Inschrijvingsbeleid	
Zoek partners	18
Bepaal je budget	19
Inkomsten	
Uitgaven	
Kies de methodieken.....	21
Zorg voor een krachtig partnerschap met ouders.....	22
Bepaal de rol van de thuistaal.....	24
Motiveer, evalueer en stuur bij	26
Interessante links	28
Referenties	29

Intro

Veel organisaties en openbare besturen zetten in op taalstimulering van kinderen en jongeren in de vrije tijd. Je kan dit op een impliciete en expliciete manier aanpakken. Binnen het reguliere vrijetijdsaanbod kan je taalontwikkeling bij kinderen en jongeren in de dagelijkse werking integreren. Anderzijds kiezen organisaties en openbare besturen voor een zeer doelbewuste manier van taalstimulering. De opstart van een zomerschool is zo'n expliciete manier om rond taalstimulering te werken, al gebeurt de aanpak ook op een speelse manier.

Voor wie?

Dit draaiboek biedt inspiratie voor lokale besturen die taalstimulerende activiteiten in hun gemeente willen opzetten. We analyseerden hiervoor taalstimulerende initiatieven uit een aantal Vlaamse gemeenten met een integratiedienst. De focus ligt expliciet op de doelgroep van kinderen en jongeren, niet op volwassenen.

Wat vind je terug in dit draaiboek?

Binnen dit draaiboek vind je richtlijnen en aandachtspunten voor de opstart van een taalstimulerende activiteit: zowel inhoudelijk, thematisch, organisatorisch als praktisch. We besteden ook de nodige aandacht aan verankering en eventuele valkuilen.

Het draaiboek bevat goede voorbeelden uit de literatuur en uit praktijkervaringen*. Op basis van de ervaringen van een aantal Vlaamse integratiediensten formuleren we 12 handvaten voor de organisatie van een taalstimulerend initiatief. Deze elementen, tips en ervaringen kunnen je helpen weloverwogen keuzes te maken, bijvoorbeeld over doelstellingen, doelgroep, samenwerkingen, We staven de inhoud met praktijkvoorbeelden en vullen aan met een aantal concrete tips en tricks.

Dit is geen kant-en-klaar handboek dat je van stap A tot stap Z kan volgen om een zomerschool te organiseren. Veel van de invulling hangt immers af van de lokale context en het beoogde doel van de werking.

Bekijk het volledige stappenplan of klik op de onderdelen voor specifieke tips.

** De vermelde voorbeelden werden verzameld tussen 2017 en 2020. De initiatieven bestaan mogelijk niet meer in dezelfde vorm.*

Verken het terrein

Zoek een locatie

Doelstelling en vorm

Bepaal de doelgroep

Stel je team samen

Werv de doelgroep

Zoek partners

Bepaal je budget

Methodieken

Ouders

Thuisstaal

Evaluatie

1

Aan de slag met de organisatie van een taalstimulerende activiteit

VERKEN HET TERREIN

Stem het aanbod van je activiteit af op de behoeftes van je doelgroep. Voor de oprichting van de zomerschool is het dan ook belangrijk om na te gaan wat die noden zijn. Via een omgevingsanalyse krijg je een zicht op bestaande hiaten die gesignaleerd worden vanuit andere organisaties, het werkveld, de doelgroep, ...

Een omgevingsanalyse kan gebaseerd zijn op kwantitatieve en kwalitatieve input. Deze input kan je verzamelen via volgende kanalen:

- De lokale Integratie en Inburgeringsmonitor (LIIM): omgevingsindicatoren die het lokale inburgerings- en integratiegebeuren in kaart brengen.
- De provincie: een omgevingsanalyse van een gemeente of regio of cijfers op buurt- of wijkniveau.
- Het Agentschap Integratie en Inburgering: cijfers omtrent de instroom en doelgroep inburgering van een gemeente, stad of regio.
- Gesprekken met scholen, brugfiguren, zorgcoördinatoren, de jeugddienst, de sportdienst, de bibliotheek, de integratieambtenaar, praatgroepen, toeliders in diversiteit³ of brugfiguren, LOI-verantwoordelijken,...
- Noden en behoeftes detecteren kan je aan de hand van laagdrempelige methoden: een stuurgroep, tevredenheidsenquête, focusgroep, evaluatieformulieren, informele gesprekken, observaties,...

TIP

Maak een cijferrapport aan de hand van ons sjabloon of raadpleeg ons draaiboek omgevingsanalyse lokale diversiteit.

→ www.integratie-inburgering.be/omgevingsanalyse-lokale-diversiteit

Op basis van de analyse breng je noden, behoeftes en interesses van de doelgroep in kaart waarop je aanbod kan afstemmen. Je kan dit ook doen om je bestaand aanbod te evalueren en nieuwe ideeën op te doen. Het is zinvol om een dergelijke analyse met regelmaat uit te voeren, gezien de veranderende realiteit.

Door het bestaande vrijetijdsaanbod goed te screenen kan je al een aantal drempels vermijden. Zorg er voor dat de taalstimulerende activiteit:

- zowel fysiek als in tijd zo toegankelijk mogelijk is;
- goed bereikbaar is met openbaar vervoer;
- voldoende binnen- en buitenruimte heeft;
- niet samen valt met andere initiatieven en activiteiten, ...

Onderzoek naar vrijetijdsbesteding in Brussel

VBJK (Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen vzw) onderzocht in de Vlaamse Gemeenschapscommissie de ervaringen van ouders en kinderen rond de vrije tijd en opvang in Brussel. Hoe pakten ze dit aan?

- Lees het onderzoeksrapport op www.vbjk.be.
- Bekijk het filmpje: vimeo.com/410641942.

LOCATIE

Een taalstimulerende activiteit of zomerschool kan doorgaan in jeugdlokalen, scholen,... Bij de keuze van een locatie is het belangrijk om rekening te houden met toegankelijkheid voor alle deelnemers, maar ook met het gewenste speleffect.

Wiebelweek Roeselare

Het aantal anderstalige kinderen in de basisscholen van Roeselare nam sterk toe. Dit werd gevolgd via de cijfers uit het bevolkingsregister, maar ook via het lokaal overleg platform (LOP). Om hierop in te spelen startte Roeselare met de Wiebelweek: een themaweek met Nederlands als insteek. Een geschikte locatie vinden was een zoektocht met vallen en opstaan. De Wiebelweek startte vanuit leegstaande lokalen in een muziekschool. Ondertussen werd in samenspraak met het lokaal overlegplatform een beurtrol tussen de verschillende scholen in Roeselare opgezet. Zo stelt elk jaar een andere school lokalen ter beschikking van de Wiebelweek. Voor de Wiebelweek zijn volgende elementen belangrijk bij de locatiekeuze:

- een grote ruimte, bv. sporthal voor gezamenlijke momenten
- een zestal klassen
- buitenruimte om te spelen
- kleutertoiletten
- ruimte om materiaal op te bergen
- ruimte voor leerkrachten en medewerkers
- een ruimte waar iedereen kan eten

Inspiratie

- Hoe maak je van een gewone speelplaats, een uitdagende, avontuurlijke en natuurlijke speelplek?
www.pimpjespeelplaats.be
- Infofiche 'Speelaanbod op openbaar terrein'
- Daarnaast is ook 'het participatiehuis' een interessant instrument (meer info en ondersteuning te verkrijgen bij Agentschap Integratie en Inburgering).
- De 7 b's van toegankelijkheid: dit is een instrument dat vaak in scholen ingezet wordt om ouderbetrokkenheid te screenen en via een actieplan te verhogen. Evenzeer is het inzetbaar binnen het vrijetijdsaanbod. Maak je activiteit zo toegankelijk mogelijk voor alle deelnemers en ouders. Contacteer het Agentschap Integratie en Inburgering voor begeleiding bij een toegankelijk onthaal.

De 7 B's voor een goede toegankelijkheid van de dienst- en hulpverlening bij lokale besturen en organisaties zijn:

1. **Bereikbaarheid:** de middelen tot daadwerkelijk contact tussen het publiek en het lokaal bestuur of de organisatie.
2. **Beschikbaarheid:** de mate waarin de dienstverlening daadwerkelijk gegeven kan worden aan het publiek binnen een aanvaardbare tijd.
3. **Betaalbaarheid:** rekening houdend met de financiële draagkracht van het publiek.
4. **Bruikbaarheid:** geschikt voor gebruik, goed functionerend.
5. **Begrijpbaarheid:** verstaanbare dienst- en hulpverlening.
6. **Betrouwbaarheid:** respect voor de privacy, niet eindeloos doorverwijzen, zich welkom voelen.
7. **Bekendheid van het aanbod:** het lokaal bestuur of de organisatie kennen, weten waarvoor het staat.

BEPAAAL JE DOELSTELLING

Bij de voorbereiding van de opstart is het belangrijk om (een) duidelijke doelstelling(en) voorop te stellen. Waarom wil je een taalstimulerende activiteit oprichten? De meest voorkomende redenen zijn:

- Spreekdurf van de jongeren en kinderen verhogen en dus ook werken aan hun zelfvertrouwen.
- De kinderen en jongeren een positieve band laten krijgen met de Nederlandse taal, door ervoor te zorgen dat de taal niet enkel als schooltaal wordt gezien. Schooltaal en speeltaal vullen elkaar juist aan.
- De mondelinge taalvaardigheid bij anderstalige kinderen onderhouden en verbeteren om zo een mogelijk 'vakantieverlies' tegen gaan en nieuwe taalcontexten aan te bieden.
- De dagelijkse taalvaardigheid van het Nederlands verbeteren.
- Kinderen, jongeren en ouders kennis laten maken met het lokale vrijetijdsaanbod om zo een toeleiding naar het reguliere vrijetijdsaanbod te stimuleren.
- Tijdens de vakantie zinvolle vrijetijdsbesteding aanbieden.
- Het sociaal netwerk van de kinderen en jongeren uitbreiden.

Je kan kiezen voor één of meerdere doelstellingen. Afhankelijk van de vooropgestelde doelstelling, kan ook het aanbod en de aanpak/vorm/methodiek variëren. Evalueer en stuur deze doelstellingen regelmatig bij. Kijk hiervoor onder 'Motiveer, evalueer, stuur bij'.

BEPAALEN DUIDELIJKE VORM

Categoriale aanpak

Een categoriale aanpak betekent dat een organisatie investeert in een afzonderlijk aanbod voor anderstalige kinderen. De voornaamste redenen die worden aangehaald om een afzonderlijk aanbod te organiseren zijn:

- De kinderen en jongeren voelen zich veilig.
- Beperkte draagkracht van het regulier aanbod (bv. speelpleinwerking heeft onvoldoende middelen, onervaren monitoren, ...) waardoor de deelname van anderstalige nieuwkomers soms te belastend is.
- Taalkennis Nederlands van anderstalige kinderen is te beperkt om deel te nemen binnen een reguliere werking.

SNeL-project (Spelend Nederlands Leren) Mechelen

Stad Mechelen kiest ervoor om zich te focussen op nieuwkomers en organiseert taalstimulerende activiteiten tijdens de zomermaanden. Er is een afzonderlijk aanbod voor kinderen basisonderwijs en voor OKAN-leerlingen. Meer info via www.mechelen.be/snel.

Zomerschool Oostende

De zomerschool in Oostende is een (hoofdzakelijk) categoriale voorziening. Dit hangt samen met de werking van de vzw Samen DiVers die zich richt op mensen met migratieachtergrond. Ze vinden het ook wel belangrijk om een veilige omgeving te creëren voor nieuwkomers. Het samenzijn met lotgenoten en het feit dat iedereen in dezelfde situatie zit, en de taal nog moet leren, geeft een samenhangsgevoel. Via het Taalbad Frans proberen ze om ook Vlaamse kinderen aan de zomerschool te laten deelnemen.

Geïntegreerde aanpak

De organisatie investeert vooral in aandacht voor een anderstalige thuiscontext binnen het regulier aanbod (bv. speelpleinwerking). Anderstalige kinderen die deelnemen aan dit regulier aanbod leren veel Nederlandse op een impliciete en niet-intentionele manier. Mogelijke redenen om voor een geïntegreerd aanbod te kiezen:

- Impliciete taalverwerving: kinderen komen op een speelse manier in contact met elkaar, wat hun woordenschat uitbreidt en hun spreekdurf verhoogt.
- Snellere toeleiding naar vrije tijd.
- Spontane contacten in de vrije tijd, tussen kinderen van verschillende herkomsten, bevordert de sociale cohesie.

Als je kiest voor een geïntegreerde aanpak, moet het aanbod voldoende toegankelijk zijn voor de specifieke doelgroep. De begeleiders hebben best voldoende kennis van of ervaring in omgang met meertalige kinderen.

Taal- en spelstage Lokeren

Lokeren koos enkele jaren geleden voor een specifieke aanpak van hun taal- en spelstage. In de voormiddag kwamen de anderstalige kinderen samen in een lokaal voor activiteiten op maat. In de namiddag namen ze deel aan de bestaande vakantiewerking. Samen met de Nederlandstalige kinderen deden ze activiteiten van de Grabbelpas of de speelpleinwerking. Op die manier bracht de stad Lokeren de anderstalige kinderen op een laagdrempelige manier in contact met het bestaande lokale aanbod.

Babbelkamp Izegem

“Aanvankelijk werden in Izegem in de voormiddag taalactiviteiten georganiseerd in kleine groepen. In de namiddag namen de kinderen deel aan de activiteiten van de reguliere speelpleinwerking. Op die manier probeerden we het oefenterrein te vergroten. De kinderen die al een beetje Nederlands spraken, konden vrij vlot deelnemen aan de activiteiten. De kinderen die nog geen/ amper Nederlands spraken, liepen wat verloren. Hierdoor misten we ons doel. Daarnaast waren de animatoren van de reguliere speelpleinwerking niet opgeleid om met anderstalige kinderen om te gaan. We merkten dat de kinderen uitkeken naar de voormiddagactiviteiten in kleine (homogene) groepen. Daarom beslist we om voortaan de taalactiviteiten gedurende de ganse dag te plannen. De anderstalige kinderen spelen wel met de kinderen van de reguliere speelpleinwerking tijdens de voor- en na-opvang en over de middag. Dit gaat veel beter en het bevordert het geluk van de kinderen.”

Denderleeuw

In Denderleeuw is er een combinatie van een categoriaal en een geïntegreerd aanbod. In de voormiddag wordt er expliciet aan taalverwerving gewerkt door oefeningen te maken, liedjes te zingen, te dansen of toneel te spelen. In de namiddag sluiten de kinderen aan bij de speelpleinwerking van de gemeente.

BEPAAAL JE DOELGROEP

De doelstelling die je voor jouw activiteiten voor ogen houdt, bepaalt in grote mate de doelgroep. Je kan je doelgroep aan de hand van verschillende criteria bepalen.

Anderstalige kinderen (oudkomer/nieuwkomer) – laagtaalvaardige Nederlandstalige kinderen

In West-Vlaanderen richten de meeste zomerscholen zich op anderstalige kinderen die in hun gemeente school lopen, zowel oud- als nieuwkomers. Dit kunnen ook anderstalige kinderen zijn die niet in de gemeente zelf wonen maar er wel school lopen. De meeste zomerscholen geven hierbij graag voorrang aan nieuwkomers. Doordat de ontwikkeling van de taalkennis bij deze doelgroep nog maar in de beginfase zit, wordt die dikwijls als prioritaire doelgroep gezien.

Er zijn ook een aantal initiatieven die kiezen voor een heterogene samenstelling en bewust kiezen om de vrijetijdsactiviteiten in te richten voor een gemengde groep van nieuwkomers en Nederlandstalige kinderen.

Babbelkamp Izegem

In Izegem waren aanvankelijk Nederlandstalige en anderstalige kinderen welkom in de zomerschool. Door de vrij grote instroom van anderstalige kinderen, hebben ze de keuze gemaakt om gedurende die twee weken zomerschool de nadruk te leggen op anderstalige kinderen. Dit zorgt ervoor dat het taalniveau van de activiteiten beter aansluit bij dat van de kinderen. Bij Nederlandstalige kinderen ligt het niveau meestal hoger. De laagtaalvaardige Nederlandstalige kinderen kunnen wel deelnemen aan de Babbeldoos, een taalstimuleringsproject voor alle kinderen tijdens het schooljaar.

Leeftijdscategorie

Het is ook belangrijk om vast te leggen welke leeftijdscategorie je wil bereiken.

In heel wat gemeenten zie je dat zomerscholen zich hoofdzakelijk richten op volgende leeftijdscategorieën en/of een combinatie van de volgende categorieën:

- 3-5 jaar, kleuter onderwijs
- 5-12 jaar, lager onderwijs
- kinderen vanaf 3e kleuter tot 2e leerjaar (taalgevoelige periode)
- 13-18 jaar, secundair onderwijs (hier kan je ook opdelen in 12-15 jaar en 15-18 jaar, gezien de verschillende interesses)

De meeste taalstimulerende initiatieven geven voorrang aan kinderen met de leeftijdscategorie 3e kleuter tot eerste jaren van het lager onderwijs, aangezien dit de meest taalgevoelige periode is. Er zijn ook initiatieven die op dezelfde locatie Nederlandse lessen voor volwassenen aanbieden tijdens de zomermaanden.

Taalniveau

Je kan er bewust voor kiezen om een voorkeur te geven aan kinderen of jongeren die een beperkt taalniveau hebben. Dit gebeurt best in afstemming met de basisscholen en de zorgcoördinatoren. Zij zijn belangrijke partners om de doelgroep te werven en zij hebben een correct beeld over de taalkennis van hun 'toegeleide' leerlingen. Meer info hierover onder '[Zoek partners](#)'.

Capaciteit

Je kan bewust kiezen voor een maximumcapaciteit. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met praktische redenen, zoals onvoldoende begeleiders of financiële middelen voor een grootschalig project, fysieke ruimte, ...

Samenstelling van de groepen

De samenstelling van de groep heeft invloed op de taalverwerving. Een heterogene samenstelling, waarbij zowel anderstalige als Nederlandstalige kinderen zitten, heeft als voordeel dat het een realistisch en interactief oefenterrein kan zijn. Zo'n samenstelling sluit dan meer aan bij de 'echte wereld'. Dit zijn een aantal mogelijke criteria die mee de indeling van de groepen kunnen bepalen:

- Leeftijd
- Studiejaar
- Interesse in de activiteiten
- Taalniveau

TIP

Het kan ook interessant zijn om via het Agentschap Integratie en Inburgering cijfergegevens op te vragen van de instroom van anderstalige nieuwkomers in de gemeente. Op basis van deze cijfers kan je je aanbod uitbouwen of bestaande zomerscholen aanpassen.

Zomerschool Ieper

De zomerschool in Ieper richt zich tot alle anderstalige kinderen en volwassenen in de stad (met een lichte focus op nieuwkomers) via OCMW, huiswerkklass, onderwijs, ... Kortom, alle mogelijke kanalen. Er is geen beperking qua leeftijd. Afhankelijk van de beschikbare vrijwilligers splitsen ze groepen op.

Taalsprong Tielt

In Tielt delen ze de groepen bij elke activiteit opnieuw in. Vaak gebeurt de indeling per toeval aan de hand van een spel. Zo leert iedereen samenwerken.

STEL JE TEAM SAMEN

Bij de oprichting van een taalstimulerende activiteit in de vrije tijd heb je een goed draaiend team nodig dat een mandaat heeft en een groot engagement en betrokkenheid toont. Zonder deze basis ingrediënten heeft het weinig slaagkans. Zowel de organisatoren (oprichters) als de teamleden zijn erg divers.

Organisatoren kunnen uit verschillende diensten of organisatoren komen. In een aantal gemeenten ligt de organisatie bij de integratieambtenaar, maar dit is eigenlijk niet zo vanzelfsprekend. Het is zinvol om, indien mogelijk, in overleg te gaan met de andere diensten in de stad. Is dit wel de taak van de integratiedienst om het initiatief te trekken? We zien in andere gemeenten ook de volgende organisatoren: de jeugddienst, onderwijsopbouwwerk, de vrijetijdsdienst, scholen, organisaties die werken rond kansarmoede, flankerend onderwijs, ...

De meeste initiatieven werken samen met andere diensten. Zo kan je materiaal ontlend van de spelotheek of de kinderen laten deelnemen aan de reguliere speelpleinwerking. Je kan hiervoor

samenwerken met de jeugddienst. Of denk bijvoorbeeld aan een uitstap naar de brandweer, de politie of de bibliotheek.

De teamleden bestaan hoofdzakelijk uit:

- Beroepskrachten
- Leerkrachten of leerkrachten op rust
- Logopedisten
- Vrijwilligers
- Jobstudenten
- Studenten in opleiding
- Monitoren

Profiel van de teamleden

Bij de werving van teamleden is het belangrijk om binnen de visie van de taalstimulerende activiteit, duidelijke verwachtingen voorop te zetten en ook af te toetsen bij de kandidaat of hij/zij dezelfde visie deelt. Daarnaast kan je aan de hand van een functiebeschrijving aftoetsen of de kandidaten over de vaardigheden en competenties beschikken om op een kind- en diversiteitsvriendelijke manier met spel en taal aan de slag te gaan. Het is een valkuil dat de selectie onvoldoende grondig gebeurt.

Het is erg belangrijk om duidelijke afspraken te maken met de begeleiders. Deze afspraak kan je op vastleggen via ondertekening van een:

- vrijwilligersovereenkomst,
- overeenkomst waarin de afspraken omschreven staan, bijvoorbeeld een minimumengagement,
- deontologische code en een akkoord met de visie van het taalstimulerende vrijtijdsaanbod.

Inspiratie

- [Voorbeeld van een vrijwilligersovereenkomst](#)
- [Slim Vrijwilligen](#), een inspiratieboekje rond de vrijwilligerswetgeving

Taalsprong Tielt

Een voorbeeld van een [engagementsverklaring](#) die Tielt tijdens Taalsprong gebruikt.

Wiebelweek Roeselare

Bij de werking van de Wiebelweek werft Roeselare leerkrachten die willen begeleiden via de scholen. Er wordt meerdere keren samen rond de tafel gezeten met de deelnemende leerkrachten om zo alle verwachtingen en voorbereidingen op 1 lijn te krijgen. Naast leerkrachten zijn er ook jobstudenten. Zij krijgen voor de start van de werking een duidelijk draaiboek met daarin een dagplanning, uurrooster, weekoverzicht, duidelijke afspraken, enz. Verder wordt er tijdens de Wiebelweek zelf ook telkens een schema voorzien waarop de taken per monitor opgesplitst staan, zodat iedere monitor zijn eigen verantwoordelijkheid heeft.

Wervingskanalen

Een aantal zomerscholen hebben een partnerschap met de basis- en secundaire scholen in de gemeente. Op basis van dit partnerschap kan er in overleg gekeken worden of er leerkrachten of studenten interesse hebben om deel te nemen als begeleider aan de zomerschool.

Je kan ook een beroep op studenten uit de lerarenopleiding of uit de opleidingen sociaal werk. Dit kan in het kader van een stageopdracht, maar even goed als vrijwilliger of monitor. De grote meerwaarde van deze kandidaten is dat ze al een zekere pedagogische achtergrond hebben.

Andere mogelijke wervingskanalen voor taalstimulerende activiteiten zijn:

- Mond-aan-mondreclame
- Sociale media: Facebook, WhatsAppgroepen...
- Brochures
- Huiswerkklassen
- Vrijwilligersorganisaties
- Eigen website, website hogescholen, website gemeente...
- Stadskrant
- Wervingsfilmpje
- Lokaal jeugdwerk
- ...

Inspiratie

Op speelplein.net vind je tips over:

→ [hoe je nieuwe animatoren werft](#);

→ mogelijke wervingsacties, bijvoorbeeld via een [flyer](#) of een [wervingsbrief](#) gericht aan alle secundaire scholen in de buurt.

Soorten vergoedingen

De oprichting van een taalstimulerende activiteit vereist ook financiële middelen. Zo is het voor aanvang cruciaal te bepalen hoe je de teamleden zult financieren. Er zijn verschillende opties:

- Onbezoldigd
- Vrijwilligersvergoeding
- Onkostenvergoeding (verplaatsing, maaltijden,...)
- Loon via vakantiejob
- Bezoldigd als onderdeel van een job (vooral voor initiatiefnemers)

Via de [website van Vlaanderen Vrijwilligt](#) vind je meer informatie over de wetgeving bij het werken met vrijwilligers. In de meeste gemeenten is er ook een vrijwilligersverantwoordelijke die organisaties hierin verder ondersteunt.

Inspiratie

[Wegwijsbrochure bij de zoektocht naar vrijwilligers](#) (opmaak vacature, onthaal,...)

Zomerschool Oostende

Het team van de zomerschool Oostende bestaat uit beroepskrachten: 2,5 VTE (voltijdsequivalenten) waarbij 1 VTE tijdelijk aangeworven wordt voor de zomerschool en 1,5 VTE vast personeel is van Samen DiVers vzw, 19 vrijwilligers en 9 studenten uit de lerarenopleiding van Vives. Dit team staat in voor ongeveer 150 deelnemers.

WERF JE DOELGROEP

In het kader van toeleiding van kinderen en jongeren naar taalstimulerende activiteiten wordt er vooral ingezet op lokale wervingskanalen. De scholen, zowel basis als secundair, spelen een erg belangrijke rol in de toeleiding van en promotie bij kinderen en jongeren.

Naast de partners in onderwijs zijn er nog een aantal organisaties die mee instaan voor de toeleiding:

- Schoolopbouwwerk
- Brugfiguren of toeleiders in diversiteit
- Buurt- of straathoekwerkers
- OCMW
- Jeugddienst
- Sportdienst
- Organisaties die ondersteuning bieden rond huiswerkbegeleiding, zoals bv. Katrol
- Buddywerking
- Bestaande taalstimuleringsinitiatieven
- Agentschap Integratie en Inburgering
- ...

Belangrijk bij de toeleiding:

- Stem met deze toeleidende partners goed af wat hun verwachtingen zijn, maar ook wat jij als organisator van de zomerschool verwacht van de deelnemers.

- Maak concrete afspraken over de manier van toeleiding: neem je telefonisch contact op? Kom je mee inschrijven? Naar wie kan je bellen of doorverwijzen?
- Leg uit welke doelstelling je voorop stelt, wie de doelgroep is,... Dit zorgt voor o.a. duidelijke communicatie naar de ouders van de kinderen toe (casus verwachtingen vorderingen, schoolse taalvaardigheid).
- Ontwerp een folder, Facebookpagina en ander relevant promotiemateriaal.
- Screen je promotiemateriaal op toegankelijkheid: duidelijke taal, visualisatie, vertalingen, enz.

Voorbeelden van promotiemateriaal van verschillende zomerscholen

[Flyer](#) en [affiche](#) Babbelkamp Izegem
[Flyer](#) zomerschool Kortrijk
[Flyer](#) Zomerspurts Roeselare
[Folder](#) taalsprong Tielt

Babbelkamp Izegem

In Izegem werven ze de doelgroep aan de hand van een flyer, brochure, website en Facebookpagina. Daarnaast spreken ze de mensen gericht aan. Er is een nauwe samenwerking met de medewerkers van het OCMW en het Lokaal Opvang Initiatief (LOI). Daarnaast spreken ze via de andere taalstimuleringsprojecten de juiste gezinnen aan. De meeste doorverwijzingen gebeuren via het LOI. Deelnemen is dan ook gratis. Er zijn verschillende inschrijvingsmogelijkheden: telefonisch, persoonlijk in het vrijetijdspunt, via e-mail of via het online inschrijvingsformulier.

Taalkampen Kinderkwartier Mechelen

Inschrijvingen voor de taalkampen van Kinderkwartier gebeuren uitsluitend op de locatie van de taalkampen. Ouders moeten hun kind fysiek komen inschrijven. Dat zorgt voor meer engagement bij de ouders en de kans dat de kinderen gaan afhaken is kleiner. Het is ook een kans voor ouders om vertrouwd te worden met de locatie van de kampen.

Inspiratie

Communicatietips voor duidelijke taal:

- Screen je tekst op inhoud en vorm.
- Vertrek van de positie van de lezer, gebruik eenvoudige woorden, vrij van jargon.
- Schrijf korte zinnen en focus op praktische informatie.
- Haal expertise in huis. Verschillende organisaties, zoals het Agentschap Integratie en Inburgering, geven vormingen over toegankelijk mondeling en schriftelijk taalgebruik en cultuurdiverse communicatie.
- Maak gebruik van ondersteunend materiaal zoals pictogrammen en beelden:
www.sclera.be
www.betavzw.be
www.pratenmetelkaar.be
www.integratie-inburgering.be/communicatiewaaijer

Hou rekening met volgende zaken:

- Spreek mensen persoonlijk aan en geef ze gericht uitleg.
- Verspreid je informatie vindplaatsgericht. Zoek de juiste (informele) ontmoetingsplaatsen waar verschillende bevolkingsgroepen samen komen.
- Zet in op aangepaste distributiekanaalen en aangepaste mediakanalen zoals scholen, bibliotheken, (Turkse) bakker, halal slager, zelforganisaties, kinderopvang,....

Inschrijvingsbeleid

Werk een laagdrempelig inschrijvingsbeleid uit. In de meeste zomerscholen gebeurt dit in nauwe samenwerking met zorgleerkrachten en leerkrachten van de verschillende scholen. De manier waarop de inschrijving gebeurt kan variëren en kan je afstemmen met de betrokken scholen. Dit zijn enkele mogelijkheden:

- De (zorg)leerkrachten maken promotie en verwijzen door naar de organisatoren, die de effectieve inschrijving doen.
- De (zorg)leerkrachten vullen samen met de ouders de inschrijvingsfiche in en bezorgen die aan de organisatoren.
- De organisatoren doen huisbezoeken bij de kandidaat-deelnemers. De persoon die het huisbezoek aflegt, heeft best al een zekere vertrouwensband. Brugfiguren kunnen ook deze taak opnemen.
- De organisatoren van de zomerschool gaan langs op oudercontacten aan de schoolpoort, tijdens praatgroepen, etc. en spreken daar ouders aan.
- De inschrijving kan via het onthaal van het gemeentehuis of OCMW.
-

Een goed uitgewerkte inschrijvingsfiche is belangrijk, met de nodige aandacht voor duidelijke taal (zie communicatietips). Je kan de inschrijvingsfiches in het Nederlands opstellen. Het is wel van groot belang om de inschrijvingsfiche met de ouders mondeling te overlopen en alles duidelijk uit te leggen. Het gesprek met de ouders kan plaatsvinden in het Nederlands, een andere contacttaal of via een (informele) tolk.

Voorbeelden van inschrijvingsformulieren:

- [Inschrijvingsformulier Taalsprong Tielt](#)
- [Inschrijvingsformulier Zomerspurt Roeselare](#)

Wat staat er op een inschrijvingsfiche?

- Inschrijvingsgegevens
- Contactgegevens van de ouders en informatie over de contacttaal tussen het kind en de ouders
- Toestemming om foto's te publiceren
- Medische fiche
- Enkele duidelijke afspraken
- De namen van de mensen die het kind mogen afhalen en/of afspraken rond hoe het kind naar huis gaat

Zomerschool Oostende

De brugfiguren in Oostende maken het project zomerschool bekend bij de ouders van de nieuwkomers. Ze spreken ouders aan bij de schoolpoort of gaan op huisbezoek. Ze verwijzen ouders door naar onze dienst of begeleiden ouders (individueel of in groep) om hun kinderen te komen inschrijven in de zomerschool. In een aantal scholen organiseren de brugfiguren koffiemomenten waarbij de zomerscholen zichzelf voorstellen.

ZOEK PARTNERS

Bekijk hoe een samenwerking met andere diensten in de gemeente of stad interessant kan zijn. De ondersteuning die je via dit partnerschap krijgt, kan erg uiteenlopend zijn. De soorten ondersteuning delen we op in vier grote clusters.

Praktische ondersteuning

Onder praktische ondersteuning verstaan we de mogelijkheid tot het gebruik van infrastructuur, ondersteuning bij het administratieve luik (bv. inschrijvingen, kopieën nemen, uitlenen van spelmateriaal), ... Hiervoor kan je een beroep doen op volgende partners:

- Sociaal huis
- Sportdienst
- Jeugdendienst (speelpleinwerking, Grabbelpas,...)
- Communicatiedienst van de gemeente
- Lokale spelotheken
- Lokale bibliotheken
- Academie voor muziek, woord en dans
- Kazou
-

TIP

Scholen kunnen samenwerken waarbij ze hun infrastructuur te beschikking stellen aan organisaties die een aanbod voorzien voor kinderen en jongeren. Dit is het principe van de brede school. Op de [website van het Steunpunt en diversiteit Leren](#) vind je heel wat informatie over het belang van de samenwerking, de stappen die je moet ondernemen in zo'n samenwerking en enkele aandachtspunten.

Financiële ondersteuning

Lokale besturen ondersteunen taalstimulerende initiatieven vooral financieel. Je kan ook op zoek gaan naar tijdelijke, lokale, regionale of Vlaamse subsidiebronnen. [Meer info over financieringsmogelijkheden vind je op de website van het Agentschap Integratie en Inburgering.](#)

Toeleiding van deelnemers en team

Toeleiding van deelnemers gebeurt hoofdzakelijk via de lokale scholen, CLB's, brugfiguren, huiswerkclassen, speelpleinwerking, opvangcentra, OCMW, medewerkers stadsdiensten, andere organisaties die werken met mensen met een migratieachtergrond. Meer info hierover onder '[Werf je doelgroep](#)'.

De toeleiding van teamleden gebeurt hoofdzakelijk vanuit lokale scholen (basis- en secundaire scholen), jeugddiensten, hogescholen, ...

Thematische ondersteuning

Organisaties kunnen je helpen met de activiteiten. Denk hierbij aan het zwembad, de bibliotheek, sportclubs, jeugdverenigingen, het CVO, de jeugddienst en andere lokale vrijetijdsorganisaties. Samenwerken met vrijetijdsorganisaties kan ook helpen met een mogelijke toeleiding naar het reguliere vrijetijdsaanbod. De deelnemers leren zo tijdens jouw activiteit de werking kennen.

Babbelkamp Izegem

Izegem werkt nauw samen met het OCMW en het LOI. Af en toe verwijzen de scholen kinderen door naar het Babbelkamp.

Zomerschool Ieper

Ieper heeft als partners een 5-tal vrijwilligers, het CVO Volwassenonderwijs, de speelpleinwerking, de bibliotheek en Argos vzw (volwassenonderwijs).

BEPAAAL JE BUDGET

Vooraleer je aan de slag gaat met de organisatie van een zomerschool is het belangrijk op voorhand zicht te krijgen op de mogelijke uitgaven die hiermee gepaard gaan. Op die manier kan je een financieel plan uitwerken op basis van uitgaven en inkomsten.

Inkomsten

- Subsidies, via lokale, regionale of federale overheden.
- Het eventuele inschrijvingsgeld van de taalstimulerende activiteit.

De meeste gemeenten voorzien ook de mogelijkheid om deel te nemen aan een verminderd tarief. Dit wordt meestal gekoppeld aan een vrijetijds- of Uitpas. Bij sommige zomerscholen is deelname gratis voor OCMW-cliënten of voor personen verbonden aan het LOI. Sommige zomerscholen vragen inschrijvingsgeld als een soort waarborg tot deelname. Indien de kinderen elke dag deelnemen, krijgen de ouders het volledige of een deel van het inschrijvingsgeld terug.

Zorg ervoor dat het inschrijvingsgeld geen drempel vormt en dit haalbaar is binnen het bestedingspaatruon van de doelgroep die je wil bereiken.

Lokeren

In Lokeren betalen de ouders per dag, namelijk 1 euro per dag en 0,5 euro vanaf 2 kinderen. Hier hoeven de kinderen dus niet de volle twee weken te betalen.

Babbelkamp Izegem

Voor het Babbelkamp in Izegem bedraagt de kostprijs per deelnemer 5 euro per dag. Je moet voor de ganse periode inschrijven, dus meestal bedraagt de kostprijs € 50. Voor kinderen die recht hebben op vrijetijdscheques of die verbonden zijn aan het LOI, is deelnemen gratis. Het project is opgenomen in de reguliere werking van de stad.

Zomerschool Oostende

Het grootste deel van het budget van de zomerschool in Oostende gaat naar loonkosten, omdat ze iemand in dienst nemen om de zomerschool mee te helpen voorbereiden en uitvoeren. Ook de jobstudenten worden betaald van dat budget. Wat niet in de afrekening zit, is de inzet van 1,5 voltijds equivalent van het vast personeel van SDV (Samen Divers Oostende) gedurende anderhalve maand.

Uitgaven

- Vergoeding van teamleden of personeelskosten (zie hoofdstuk 'Stel je team samen').
- Werkingskosten: administratieve kosten, huurprijs locatie, spelmateriaal, vervoer bij uitstappen, inkomprijs bij uitstappen, ...

Zomerschool Ieper

De zomerschool van Ieper kan de kostprijs voor de deelnemers zeer laag houden. Er zijn enkel uitgaven voor drukwerk, vieruurtjes, volwassenonderwijs, en cadeaubonnen voor de vrijwilligers (25 euro/vrijwilliger). Dit komt in totaal op zo'n 1600 euro.

Babbelkamp Izegem

Het Babbelkamp in Izegem kan werken met een gratis locaties. Er zijn geen vrijwilligers dus moeten ze hiervoor ook geen vergoeding voorzien. Een uitstap kost per kind 10 euro. Er wordt meestal maar 1 uitstap georganiseerd.

Inspiratie

Infocfiche prijsbepaling: wat mag een dag speelpleinwerking kosten?

KIES DE METHODIEKEN

In de vrije tijd verwerven kinderen en jongeren (de Nederlandse) taal op een speelse, ontspannen, functionele en meer context gebonden manier dan op school. Een zomerschool creëert de omstandigheden om, gebruikmakend van de kracht van impliciet leren, toch bewust en doordacht de taalontwikkeling van de kinderen en jongeren te stimuleren.

Het creëren van een rijke taalomgeving met een natuurlijk taalaanbod is de sleutel tot een succesvolle zomerschool. Je wakkert de motivatie bovendien aan door te zorgen voor een speelse en niet-schoolse aanpak die aansluit bij de interesse van kinderen en jongeren. Door kinderen bij spel of sport te betrekken, ontstaat meer interactie waardoor kinderen op een niet-intentionele manier Nederlands verwerven.

Tips

- Stel de activiteit centraal en niet de taal. Taal is een middel om de activiteiten uit te voeren. Het blijft een vrijetijdsmoment voor de kinderen en jongeren.
- Werk taaldrempels zo veel mogelijk weg tijdens de activiteiten, zodat alle kinderen en jongeren die willen, kunnen meedoen.
- Bied zoveel mogelijk interactie, spreek- of andere taalkansen aan zoals luisteren, begrijpen,... Dit kan tussen de teamleden en de kinderen maar ook tussen de kinderen onderling. Zo zullen de kinderen meer taal oppikken.
- Pas je aanbod aan aan de leefwereld van de kinderen en jongeren. Wat leuk is voor een 6-jarige, past niet meer in de leefwereld van een 12-jarige en omgekeerd.
- Kinderen en jongeren moeten voelen dat taal leuk is en niet enkel zijn nut heeft binnen een schoolcontext. Ze moeten een emotionele band krijgen met de taal en weten dat je ook plezier kan maken in die taal.

Inspiratie

- [DVD Alaboembasa?!](#) Speelste taalstimulering in de vrije tijd.
- [Zomerprikkel](#)s. Taalstimulerende activiteiten voor zomerscholen Nederlands voor anderstaligen nieuwkomers en taalzwakke kinderen en jongeren.
- [DNA taalspeler](#). Meertaligheid op het speelplein.
- [Speel met spel](#). Da's Chirotaal.

ZORG VOOR EEN KRACHTIG PARTNERSCHAP MET OUDERS

Goede samenwerking tussen begeleiders van de activiteit en ouders heeft een positieve impact op het welbevinden en de motivatie van kinderen, jongeren en hun ouders. Alle zomerscholen erkennen het belang van ouderbetrokkenheid, al is dit niet altijd evident. Naargelang je doelstellingen en andere gemaakte keuzes kunnen ook de verwachtingen ten aanzien van de ouders variëren. Je kan op drie momenten contact leggen met de ouders:

1. Voor de aanvang van de activiteiten
2. Tijdens de activiteiten
3. Bij het slotmoment

Voor de aanvang van de activiteiten

Op basis van het uitgewerkte inschrijvingsbeleid zetten een aantal zomerscholen nog voor de start van de activiteiten in op ouderbetrokkenheid. Dit gebeurt aan de hand van een gesprek met de ouders, al dan niet in een contacttaal of met een tolk.

[Hulp nodig bij de communicatie met anderstalige ouders?](#)

Tijdens dit inschrijvingsgesprek kan een inschrijvingsfiche je houvast bieden. Let erop dat de inschrijvingsfiche toegankelijk is voor alle ouders. Gebruik de [communicatietips](#).

Je kan eventueel een huisbezoek inplannen om dit gesprek te voeren. Een huisbezoek wordt vaak uitgevoerd door een zorgcoördinator, brugfiguur onderwijs en/of coördinator van de zomerschool. Hierbij is het belangrijk dat er een zekere vertrouwensrelatie is en het huisbezoek binnen een veilige context kan plaats vinden. Tijdens dit eerste gesprek is het belangrijk om goed te communiceren over jouw verwachtingen bij deelname aan de taalstimulerende activiteiten, maar ook te polsen naar verwachtingen van de ouders. Dit is eveneens een moment waarbij je kan afoetsen hoe ouders naar taalverwerving kijken en wat het aanbod van jouw activiteit is, bijvoorbeeld speelse aanpak, praktische informatie, minder focus op schoolse taal, ...

Taalsprong Tielt

[Fiche voor een huisbezoek](#)

Tijdens de activiteiten

De effectieve inschrijving vindt meestal plaats op de eerste dag. Dit is een uitgelezen kans om ouders een rondleiding te geven op de locatie. Meerdere zomerscholen zetten in op een dagelijks warm onthaal voor ouders en kinderen. Het onthaal is soms de eerste ontmoeting met het publiek en kan dus erg bepalend zijn. Hoe zorg je voor een warm onthaal?

- Stel elke dag een verantwoordelijke aan.
- Zorg ervoor dat de teamleden herkenbaar (bv badge, t-shirt, ...) zijn. Zo zijn ze gemakkelijk aanspreekbaar.
- Een warm onthaal kan ook de ontmoeting tussen ouders onderling versterken. Door bijvoorbeeld een tafel met koffie en thee te voorzien, nodig je mensen uit om even te blijven.

Slotfeest

De meeste zomerscholen betrekken ouders door tijdens een slotfeest het resultaat van hun werk te tonen. Daarnaast kan je ouders ook vragen om activiteiten te begeleiden of over de middag mee te helpen met de lunch.

Zomerschool Ieper

De zomerschool van Ieper kiest al van in het begin voor de combinatie kinderen én ouders, omdat ze ook de ouders het 'spelenderwijs Nederlands leren' willen aanbieden. Ze passen de uren van de 'les' aan aan de uren van de speelpleinwerking, zodat ouders makkelijk hun kinderen kunnen ophalen. Ze proberen ook via de speelpleinwerking taalspelletjes in hun programma te laten opnemen en wisselen de 'lessen' dus af met de gewone speelpleinwerking. Ze werkten ooit samen met de bibliotheek en organiseerden spelnamiddagen voor kinderen, waarbij de ouders dan les kregen in een lokaal in de bib.

Zomerschool Kortrijk

Het warm onthaal begint eigenlijk reeds VOOR de start van de zomerschool. De zorgcoördinatoren spelen een belangrijke rol bij de aanmelding en inschrijving van de kinderen. Zij maken een eerste brugje met de ouders. De brugfiguren die deelnemen aan de zomerschool bellen alle ouders op een aantal dagen voor de zomerschool effectief van start gaat. Dit is noodzakelijk, omdat het gaat om een kwetsbare doelgroep die op vlak van taal, cultuur en prioriteiten vaak niet zo vertrouwd is met het 'schoolse gegeven'.

Er is tijdens de zomerschool een aanwezigheidslijst en er wordt nogal aanklampend gewerkt bij afwezigheden. Het warm onthaal tijdens de zomerschool is essentieel! De medewerkers proberen de ouders te bereiken door 's morgens, wanneer ze de kinderen brengen, een koffie en een koekje aan te bieden maar vooral: een luisterend oor te bieden. In het begin verloopt dat contact meestal wat moeizaam (ook omwille van de taalbarrière), maar naarmate de dagen vorderen voel je wel dat het vertrouwen groeit.

Het enthousiasme van de kinderen straalt vaak ook af op de ouders en de zomerschool probeert alle ouders te bereiken op een slotmoment, de laatste middag van de zomerschool. Op dat moment worden de andere leerkrachten en zorgcoördinatoren ook uitgenodigd. Op die manier is er ook terug contact met de ouders en kunnen de begeleiders die de zomerschool geven ook contact leggen met hen. Ze proberen indien mogelijk te werken met leerkrachten van de Kortrijkse basisscholen zodat de ouders ook al een vertrouwd gezicht zien en zodat achteraf, als de school terug begint, je het contact kan verderzetten.

Wiebelweek Roeselare

Voor de aanvang van de Wiebelweek gaan de medewerkers op huisbezoek: zo kunnen ouders hen leren kennen. 's Middags krijgen de kinderen een middagmaal. Ouders die willen, kunnen over de middag mee helpen begeleiden. Gemiddeld komen er dagelijks 6 à 7 ouders helpen. Dit wordt als heel waardevol ervaren omdat de ouders elkaar en de begeleiding leren kennen. De ouders kan je af en toe inzetten om dingen uit te leggen aan de kinderen in hun thuistaal. De laatste namiddag is er een afsluitfeest. De kinderen kunnen zingen, dansen, optreden en de ouders komen kijken. Ouders kunnen ook elke dag een bezoek brengen aan de Wiebelweek tussen 10-12u. Er is ook een ouderdag, waarbij ze de ouders uitnodigen om een dag mee te draaien in de Wiebelweek. 's Morgens ondersteunen ze mee de kinderen, 's middags is er een picknick voorzien en in de namiddag een informatief spel voor de ouders.

BEPAAAL DE ROL VAN DE THUISTAAL

Hoe je binnen jouw activiteiten omgaat met de thuistaal, heeft een belangrijke invloed op het welbevinden van het kind. Het heeft ook een grote impact op de verwerving van het Nederlands en op de betrokkenheid van de ouders.

Een doorgedreven aandacht voor de taalstimulering van het Nederlands en een positieve houding ten opzichte van andere thuistalen sluiten elkaar niet uit. In de buitenschoolse taalstimulering zijn er veel kansen om de moedertaal van kinderen met een migratieachtergrond positief te benaderen, een meertaligheid als een verrijking te zien.

Welke keuzes kan je maken?

Afhankelijk van de doelstelling die je vooropstelt met de taalstimulerende activiteit kan je ook een bewuste keuze maken over het inzetten op een specifieke taal. Er zijn een aantal mogelijkheden:

- Inzetten op het Nederlands
- Inzetten op het Nederlands en de thuistaal toelaten
- Inzetten op het Nederlands en inzetten op alle thuistalen

Welk advies geef je aan ouders?

- Praat met je kind in de taal die je het best beheerst.
- Breng je kind in contact met zoveel mogelijk Nederlands buiten huis, bv. sportclub,...
- Sta positief ten opzichte van alle talen.
- Spreek met je kind over talen die zijn of haar klasgenootjes spreken en laat je kind vertellen over hoe hij/zij het ervaart om meerdere talen te spreken.
- Het is ook positief om zelf als ouder een cursus Nederlands te volgen of deel te nemen aan een praattaafel.

Een te strikte nadruk op het Nederlands en het verbod op de eigen thuishalen kan een omgekeerd effect hebben. Je kan voor de zomerschool een gemeenschappelijke omgangstaal kiezen en taalafspraken maken.

Welk advies geef je aan begeleiders?

- Werk binnen de contouren van de gemaakte taalafspraken.
- Wees positief ingesteld ten opzichte van alle talen en spreek hierover met de kinderen en jongeren.
- Straf een kind niet als het zijn thuistaal spreekt, maar motiveer hem/haar om Nederlands te spreken.
- Spreek in duidelijke taal en vermijd het gebruik van dialect, beeldtaal, ...
- Probeer de kinderen en jongeren een zo'n taalrijk mogelijk aanbod te bieden.
- Laat je begeleiders een vorming 'taalverwerving in een meertalige context' volgen. Je kan bij het Agentschap Integratie en Inburgering terecht voor vormingen rond duidelijke taal en buitenschoolse taalstimulering bij meertalige kinderen.

Inspiratie

- [Meertaligheid, als talent en niet als probleem](#)
- [Eerste hulp bij meertaligheid: 3 tips voor ouders](#)
- www.meertaligheid.be
- [Meertaligheid als realiteit op school onderzoek](#)

Babbelkamp Izegem

In het babbelkamp worden de kinderen gemotiveerd om Nederlands te spreken. De thuistaal wordt toegestaan indien begeleiders anders moeilijk of niet kunnen communiceren. Bij conflicten staan ze toe dat kinderen in hun eigen taal communiceren en laten ze, indien mogelijk, een ander kindje tolken. Tijdens het onthaalmoment leren ze hallo zeggen in de verschillende talen. Tijdens spontane, losse momenten leren de kinderen vaak woordjes van de animatoren.

Zomerschool Ieper

Er is niet echt een beleid uitgewerkt rond de thuistaal, maar de vrijwilligers spreken altijd Nederlands. Indien er personen/kinderen zijn die te weinig Nederlands kennen, vertalen andere aanwezigen voor hen.

MOTIVEER, EVALUEER, STUUR BIJ

Ondersteuning

Het is interessant om een individueel ondersteuningsaanbod voor nieuwe of bestaande teamleden te organiseren. Bij het Agentschap Integratie en Inburgering kan je een aantal vormingen aanvragen:

- Omgaan met diversiteit
- Omgaan met talendiversiteit
- Omgaan met discriminerende uitspraken
- Taalverwerving in een meertalige context
- Duidelijke taal
- Interculturele communicatie

Voor de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand rond Brussel is [vzw 'de Rand'](#) de partner voor taalpromotie. Vzw 'de Rand' organiseert vormingen over taalverwerving en begeleidt lokale besturen in de Vlaamse Rand in het opzetten van zomerscholen.

Blijven motiveren

Blijf de monitoren en begeleiders bedanken en motiveren. Dit kan eventueel door ze in de bloemetjes te zetten tijdens de Week van de Vrijwilliger, een groepsactiviteit te organiseren, te polsen hoe het gaat, ze te vergoeden, ...

Evaluatie

Het is zinvol om de deelnemers een evaluatie te laten maken van de taalstimulerende activiteit, bij voorkeur mondeling na iedere dag of op helemaal op het einde. Laat ook de begeleiders een evaluatie maken van de dagen die ze begeleid hebben. Organiseer dan een gezamenlijk evaluatiemoment met de begeleiders waarbij je alle evaluaties overloopt en indien nodig de doelstellingen bijstuurt.

Stuur indien nodig de oorspronkelijke doelstellingen bij. Kijk hierbij naar enerzijds de veranderende context (instroom in je gemeente, behoeftes van de doelgroep, ...) en anderzijds naar de realisatie van de doelstellingen. Stel je regelmatig de vraag of je met de activiteiten die je aanbiedt de vooropgestelde doelstellingen bereikt. Als dit niet (meer) het geval is, stuur dan de aanpak of de doelstellingen bij.

Organiseer een intervisiemoment tijdens en na de taalstimulerende activiteiten. Denk na over wie dit kan leiden of ondersteunen. Een intervisiemoment kan zorgen voor een uitlaatklep en uitwisselingsmoment. Je leert andere manieren en mogelijkheden kennen, ervaringen uitwisselen. Als je een intervisiemoment inlast, bijvoorbeeld ergens in de helft, kan je inspelen op zaken die moeilijk lopen en is bijsturen zeker nog mogelijk.

Als je een evaluatie na de taalstimulerende activiteit organiseert, zorg er dan voor dat de werkpunten meegenomen worden naar volgend jaar.

Inspiratie

- [Infofiche van speelplein.net](#): Hoe kan je ervoor zorgen dat een evaluatie zorgt voor verandering op een speelpleinwerking;
- [Infofiche](#): Wat doe je als het functioneren van je animatoren niet loopt zoals je had gehoopt?

Babbelkamp Izegem

De studenten worden geëvalueerd aan de hand van het formulier van VIVES. Een medewerker van stad Izegem zit samen met de studenten om het kamp te evalueren en werkpunten te noteren.

Wiebelweek Roeselare

Tijdens de werking gebeuren er meerdere korte evaluaties met de monitoren. Deze informatie wordt vervolgens achteraf ook meegenomen naar de evaluatie met de leerkrachten. De evaluatie is in samenspraak met de betrokken beroepskrachten en de leerkrachten. De evaluatie focust zich op zowel praktisch niveau (locatie, uitstappen, bussen, ..) als op inhoud, onderlinge afspraken, relatie met de monitoren, het welbevinden van het team, de kinderen, de ouders, ... Deze evaluatie vindt plaats een tweetal maanden na de werking en wordt gebruikt als basis voor de startvergadering van de volgende werking.

2

Interessante links

ALGEMEEN

- [Taalstimulering bij kinderen en jongeren in hun vrije tijd](#)
- [Omgaan met meertaligheid](#)
- [Taalstimulering](#)
- [Les in taal](#)

METHODIEKEN EN MATERIAAL

- [Documentatiecentrum Atlas](#)
- [Materialenbank NT2](#)
- [Tumult: biedt cursussen voor startanimatoren die nieuw in België zijn aan](#)
- [Speelpleinwerking](#)
- [Speelbank](#)
- [Speel plezier methodieken](#)

COMMUNICATIE

- [Pictogrammen](#)
- [Diversiteitspraktijk: tips en informatie voor vrijwilligers, professionals en organisaties](#)
- [Oefenkansen Nederlands](#)
- [Vlaams steunpunt vrijwilligerswerk 'Vlaanderen Vrijwilligt'](#)
- [Communicatiewaaier: een waaier aan mogelijkheden om taaldrempels te verlagen](#)

Communicatietools in dienstverlening aan anderstaligen

3

Referenties

Van Den Branden K,(2011). Nieuwsbrief Taal en onderwijs: Taal stimulerend jeugdbeleid buiten de school;

Thibaut K.,(2013-2014). Ouderbetrokkenheid: toegespitst op een speelpleinwerking; (Bachelorproef). Kortrijk: Howest Bachelor sociaal werk: Sociaal-Agogisch werk.

Lenaerts, L. en Y. Wauthier, Geen pANiek. Snel op weg met anderstalige nieuwkomers

Van der Linden, E. en F. Kuiken. Het succes van tweetalig opvoeden. Gids voor ouders en opvoeders.

Devlieger, M., C. Frijns, S. Sierens, & K. Van Gorp (2012) Is die taal van ver of van hier? Wegwijs in talen-sensibilisering, van kleuters tot adolescenten. Leuven: AccoPraktijkgerichte literatuurstudies onderwijsonderzoek

Versteden, P. (2013) Anderstalige nieuwkomer én speelpleinanimateur. 'Het 'echte' Nederlands leerde ik van de kinderen.' (PDF-document) In: Nieuwsbrief Taal & Onderwijs, jrg. 4, nr. 17

AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

Tour & Taxis – Koninklijk Pakhuis

Havenlaan 86C bus 212

1000 Brussel

T 02 205 00 50

www.integratie-inburgering.be